

ለዉጡ - ተስፋዎቹና ተግዳሮቶቹ

(ኅዳር 1997 ዓ.ም)

... ተቃዋሚዎች እግር እስኪያወጡ እንጠብቃቸዋለን፤ እግር ሲያወጡ ግን እንቆርጣቸዋለን.. ! (ሚቹ ጠቅላይ ሚኒስትር አቶ መለስ ዜናዊ)

... ኑና በምርጫና በሀሳብ ልዕልና ካሸነፋቸውን ሥሜና አቅፌ- ደግፌ ሥልጣኔን ለማስረከብ ዝግጁ ነኝ... ! (ጠቅላይ ሚኒስትር ዶ/ር ዓቢይ አሕመድ)

ልብ በሉልኝ፤ በሁለቱ አባባሎች ልዩነት ብቻ ለዉጥ እናያለን። ግን ሁለቱም ኢሕአዴጎች ናቸው። የመጀመሪያውን አባባል በምርጫ 97 ቅንጅት እንዴት እግሩ እንደተቆረጠ ስላየን፤ የሁለተኛውን አባባል ወደ ተግባር መተርጎም ሁላችንም ወደፊት ከሚቀጥለው ምርጫ በሁዋላ፤ ቃል ተግባር ሲሆን በጋራ የምናየው ይሆናል። ችግሩ ግን የፖለቲካው ኩዋስ ሜዳ ጨዋታ ሲደራ ግብ አስቆጣሪ ተጫዋቾች በተቃዋሚው (በተፎካካሪው) ጎራ የሚገኙ መስለው አለመታየታቸው ነው። ይህን የተነሳሁበት ርዕስ ስላልሆነ፤ እዚህ ላይ ልግታና ወደምፈልገው ነጥብ ላምራ።

ለመሆኑ ለዉጥ ምንድነው? በተለይ ከቅርብ ጊዜያት ወዲህ በሀገራችን በየትኛውም አዉድ እየተዘወተረ የሚነገረው፤ ... የተጀመረው ለዉጥ እንዳይቀለበስ ሁሉም ዙብ ሊቆምለት ይገባል! ወዘተ ወዘተ የተሰኙ ንግግሮች ከአዉራ ባለሥልጣኖች አንደበትም፤ ከዉሎ-ገብ ዜጋዉም ልሳን ተደጋግመው ሲነገሩ ይደመጣል። ለዉጥ (change) የሚለውን ቃል የተለያዩ መዝገብ ቃላት ተመሳሳይ ፍቺ ሰጥተውታል። ወደዚህ ዓይነቱ አጠቃላይ የለዉጥ ትርጉም ዉስጥ አልገባም። የተነሳሁበት የፅሁፌ ነጥብ እንብርት አይደለምና። ከጽሁፌ ጋር የሚዛመደው ትርጉም ግን ... ለዉጥ በአንድ አገር ዉስጥ የአንድን ኅብረተሰብ የፖለቲካ ሥርዓት ወይም የመንግሥትን መዋቅር በሌላ የፖለቲካ ሂደት የመተካቱን ክንዉን ለዉጥ ብለን መጥራት እንችላለን... የሚለውን ስለ ለዉጥ የተሰጠውን ትርጉም ነው። ከዚህ ትርጉም በመነሳትም ነው፤ ስለ ለዉጥ መኖር አለመኖር መነጋገር የምንችለው።

በሀገሪቱ መሠረታዊ ለዉጥ እየተካሄደ ነው ብሎ አፍ ሞልቶ መናገር የሚከብድ ይመስላል። ግን ደግሞ ለዉጥ የለም፤ ለዉጥ አልተደረገም ብሎ መካድም አይቻልም። በአፍሪካ አህጉር ባልተለመደ ሁኔታ እራሱ የአቶ ኃይለማርያም ደሳለኝ በገዛ ፈቃዳቸው ሥልጣን መልቀቅ በራሱ ... ለዉጥ ነው.. የነበረ ሰው በሌላ አዲስ ሰው ተተክቷል። ይህም አዲስ ሰው አዳዲስ አስተሳሰቦችን ይዞ ብቅ ብሏል። ግን ምን ዓይነት ለዉጥ?

ከዶ/ር ዓቢይ አህመድ ሥልጣን መያዝ ጋር ተያይዞ በ 27 ዓመታት የአገዛዝ ዘመን ብዙ አይተናቸው የማናውቃቸው ድርጊቶች እየተከናወኑ እንደሆነ፤ ጆሮ ሰምቶ ለማመን የሚከብደው ክስተትም እየተፈጸመ እንደሆነ ሽምጥጥ አድርጎ መካድ ሌላኛውን የሰቆቃ ዘመን መናፈቅ ይሆናል። ከጥቂት ሳምንታት በፊት ...ዳቮስ-ስዊዘርላንድ በተካሄደው ወርልድ ኢኮኖሚክ ፎረም... (Davos- World Economic Forum) ላይ ዶ/ር ዓቢይ አህመድ ...በአሁኑ ጊዜ በሀገሪ በኢትዮጵያ አንድም ጋዜጠኛ እስር ቤት አይገኝም... ብለው በኩራት ሲናገሩ መስማት አይደለም፤ እንደ ሀገር መሪ እንኩዋን እርሳቸው ተራው ዜጋም ኩራት ተስምቶታል። ትናንት እርጉዟ ጋዜጠኛ (ሰርካለም ፋሲል) እስር ቤት ልጅዋን የወለደችበት ጊዜ ገና አልተረሳምና። በሀገሪቱ እየተፈጸመ የነበረውን ግፍና ሰቆቃ ለኢትዮጵያ ሕዝብ ዓይንና ጆሮ በመሆን ላለፉት ዓመታት ሕዝብን በመንፈስ ያሸፈቱት እሳቶቹ የኢሳት ጋዜጠኞች ትናንት በአሸባሪነት እንዳልተፈረጁ ሰሞኑን ወደ ሀገር ሲገቡ መንግሥት በእቅፍ አበባ ተቀብሏቸዋል። ይህን በዓይናችንም እያየን ለማመንም የሚከብደን በተግባር ግን እውን እየሆነ ያለ እውነታ ነው። የሞት መጥፎነቱ ግን ለደቂቃም ቢሆን ተነስቶ እየተፈጸመ ያለን ነባራዊ ክስተት ለማየት አለማስቻሉ ነው። ያ ባይሆኖ ኖሮ ግን እነ አበበ ገላውን መንግሥት በቀይ ምንጣፍና በ VIP ላውንቶ ሲቀበላቸው ሟቹ ጠቅላይ ሚኒስትር ለደቂቃም ቢሆን መመልከት ቢችሉ ኖሮ ሊኖራቸው የሚችለውን ስሜት መረዳት እንዴት ያስገርም ነበር። እናም ተዓምር እንጂ ለውጥ ብቻም አይመስልም። ለልጆቻችን ታሪክ ይሆናል ያልነው ነው። በእኛ ጊዜ እየተፈጸመ እያየን ነው ያለነው። እናም ለውጥ የለም ብሎ ማሰብም ጨለምተኝነት ነው። ግን ምን ዓይነት ለውጥ? ገና እየደጋገምን የምናቀርበው ጥያቄ ነው። ተገቢውን መልስ በተግባር እስክምናገኝ፤ በዓይናችንም እስክናይ ድረስ።

የሃያ ሰባት ዓመቱ የኢሕአዴግ ርዕዮተ ዓለም ዶክትሪን ..አብዮታዊ ዲሞክራሲ... ግን አሁንም የድርጅቱ መመሪያ ነው። ግን ይህ ፍልስፍና እንደ ተቀየረ የሚያስመስል ...የመደመር... ፖለቲካ (አረጋጊ ንግግር) ለውጥ ለውጥ የመሸተት ባሕርይ ያለው፤ በታኝ ሳይሆን አሰባሳቢ ፕሮፓጋንዳ በስፋት እየተሰበከ ነው። ሁሉም እንደሚያውቀው ከዶ/ር ዓቢይ ሥልጣን መውጣት በፊት ሀገሪቱ ለመበታተን ቁዋፍ ላይ ስለነበረች የመደመርን ወይም የአብሮነት ፖለቲካን አስተሳሰብ ይዘው ብቅ ማለታቸው በመላ ሀገሪቱ ተቀባይነታቸውን አስመስክሮላቸዋል። ጭራሽ የኢሕአዴግ ሰው መሆናቸውም ተረስቶላቸዋል። መደመርም እንበለው ሌላም ሥም እንስጠው የለውጥ ዘዋሪው ቡድን ከሃያ ሰባት ዓመቱ የተንሸዋረረ ፀረ ኢትዮጵያ አካሄድና አቁዋም እራሱን ቀይሮ ...ኢትዮጵያዊነትን ማዕከል ያደረገ... ነጠላ ዜማ እያዜመ ብቅ በማለቱ የሕዝብ ድጋፍ ተችሮታል። ኢትዮጵያዊነትን የሚያሸምነውን ንግግሮችም እስከሚበቃን ተነግሮናል።

እንደ አሁኑ ጊዜም ኢትዮጵያ በንግግር ደረጃ አልተሸምነችም ማለቱም ሳይቀል አይቀርም። በዚህ ብቻም ሳይበቃ ሀገሪቷ እራሷ ሱሳችን እንደሆነችና በእዚህ ሱስ የተጠመደም ለዘላለሙ ከእሷ ጋር ተቆራኝቶና ሥጋዎ ደሙ ተቀብሎ ከመኖር ወጭ ሌላ እድልም እንደማይኖረው የለውጡ ደቀ መዛሙርት አበክረው ነግረውናል። ለእዚህ አቁዋማቸውም በቂ መወድስ ቀርቦላቸዋል።

ማልኮም ኤክስ የተባለ ጸሐፊ ... እኔና አንተ ዴሞክራሲን እስካሁን በፍጹም አላየንም፤ እስካሁን ያየነው ማስመሰልን ብቻ ነው... ይለናል። በሀገራችን እየተካሄደ ያለው ለውጥ በእርግጥም ለዴሞክራሲያዊ ሥርዓት መስፈን ግንባታ አስተማማኝ መሠረቶችን እየጣለ ነው? ወይስ በመፈራረስ ቁዋፍ ላይ የነበረችውን አገር በማረጋጋት እራሳቸውን ለማዳንና ድርጅታቸው ኢሕአዴግን እንደገና ነፍስ እንዲዘራመበት ለማድረግ የሚደረግ ለውጥ መሰል የዘመነ አካሄድ ጅምር ነው? እንግዲህ ሽልም እንደሁ ይገፋል ነውና ማመንን የሚያጠናክረው ማየት በመሆኑ ጅምርውን በአንክሮ እንከታተለው። የለውጡ ጋሬጣዎች እንድንሆንም አይጠበቅብንም። እነሱም (የለውጡ አራማጆች) ከመጋረጃው በስተጀርባ የተደበቀ አጀንዳ ሳይኖራቸው የሚሉትን ሆነው እንዲገኙ ይጠበቅባቸዋል።

ለውጡንም በለውጥነቱ እንድናየውና እንድንቀበለው የሚያስገድዱን ሁኔታዎች ዛሬን ከትናንት ጋር የግድ በንፅፅር ማየት ስላለብን ነው። ዶ/ር ዓቢይ አህመድ በአሜሪካ ጉብኝታቸው ወቅት ለአንዲት ጋዜጠኛ በሰጡት የጥያቄ ማብራሪያ መልስ ... የትናንቱ የሃያ ሰባት ዓመት ጊዜ የቆሸሸ ዘመን ነበር... በማለት ገልጸውታል። ትናንትን ከዚህ በተሻለ አባባል ለመግለፅ ቃላት ማግኘት ይከብዳል። ግን ኅይለ መለኮት መዋዕል የተባሉ ፀሐፊ እንካስላንትያ በተባለ መፅሐፋቸው

የባሰ አታምጣ አትበሉ፤

የተሻለ እንዲገኝ ታገሉ።

በማለት እንደገለጹት ከትናንት የባሰ እንዲመጣ አለመፈለግ ብቻ ሳይሆን ዛሬና ነገ ከትናንቱ የተሻለ፤ እጅግ የተሻለ እንዲሆን እንፈልጋለን። ለውጡም የሚፈለገው ዛሬና ነገ ከትናንቱ በዓይነቱ የተለየ መሆኑን ዋስትና እንዲሰጠን ነው። ዋስትናው ግን የታዋቂውን ጋዜጠኛና የነፃነት ታጋይ የተመስገን ደሳለኝን አባባል ልዋስና ..ከሰብሐት ወደ ሙፈሪያት.. መሸጋገር አይደለም። ወይም ከሐጎስ ወደ ገመቹ ማዘንበል መሆን የለበትም። ኢትዮጵያዊነትን ማዕከል ያደረገ የመደመር ፍልስፍና ለውጥ፤ ጫልቱንም፤ ከበደንም፤ ጠንክርንም፤ ቶሎሳንም፤ ወለተኪዳንንም ወዘተ ሁሉንም ኢትዮጵያውያንን

በእኩልነት ዓይን ሊያስተናግዳቸው ይገባል። ያንዩ የለውጡ ተስፋዎች በሁሉም አእምሮ ያንዣቸዋል። ሁሉም ለውጡ የመጣው ለሁላችንም ነው ብሎ ኢትዮጵያዊነት ስሜቱን ይተረጉምበታል። አዲስ አበባም የከተማዋ ኗሪዎች ከተማ እንጅ፤ ሌላ ባለቤት እንደሌላት ሕገ መንግሥታዊ ዋስትና ያስፈልጋል። ምክንያቱም ለአዲስ አበባ የእኔነት የባለቤትነት ንትርክ መነሻው ሕገ መንግሥቱ ... አሮሚያ በአዲስ አበባ ልዩ ጥቅም ይኖራታል፤ ይህም ወደፊት በሕግ ይወሰናል... ስለሚል ልዩ ጥቅም ሲባል ባለቤትነትንም ሊያካትት ይችላል። አሻሚ ነው ትርጉሙ። ለብዙዎቹ የሀገሪቱ ችግሮች ምንጩ ሕገ መንግሥቱ ሆኖ ሳለ፤ አሁን እተደረገ ያለው ሩጫ ግን ምርጫ ማካሄድ ነው። የምርጫው መደረግ በራሱ ግን ብቻውን ችግሮቻችንን አይፈታም። የተዳፈነ እሳት ሲነድ ሁሉንም ማቃጠሉ አይቀሬ ነውና።

ግራም ነፈስ ቀኝ የዶ/ር ዳኛቸው አሰፋን አባባል ልዋስና ለውጥ አዎ፣ ግጥም ያለ ለውጥ አለ። የተገኙትና እየታዩ ያሉት የለውጡ ትሩፋቶችም በተደጋጋሚና በየአጋጣሚውም የተገለጹና እየተገለጹም ስለሆነ ወደዚያ ዝርዝር በመግባት የአንባቢን ጊዜ መሻማት አልሻም። ለአንድ መሠረታዊ ለውጥ አስተማማኝ የሆኑት የመሠረታዊ ተቁዋማት ግንባታም ጅምሮው ተስፋ ሰጭ ነው። በማጠናከር ፋይዳ እንዲኖረው ማድረግ ነው። ግን ቀሪዎቹ ተስፋዎች በአብዛኛው በንግግር የታጀቡ እንጂ፤ በለውጥ መርህ ደረጃ እንደ ፍልስፍና የሚታዩ አይደሉም። የለውጡ የመርህ ፍልስፍና ገና ነጥሮ አልወጣም። ምንድነው በአሁኑ ጊዜ የኢሕአዴግ እንደ ድርጅት ርዕዮተዓለማዊ ፍልስፍናው? የቀድሞው አብዮታዊ ዴሞክራሲ? ወይስ.....? መቼም መደመርን እንደ ድርጅቱ እንደሚመራበት አይዲዮሎጂ አድርገን እንደማንወስደው ግልፅ ነው። የደርግ ... ኢትዮጵያ ትቅደም... የተሰኘው አሰባሳቢ መፈክር ከሰኔ 1966 እስከ ህዳር 1967 ዓ.ም ሶሻሊዝም ርዕዮተዓለማዊ መርሁ መሆኑን እስካወጀበት ጊዜ ድረስ ከሁሉም በላይ ኢትዮጵያን የሚያስቀድም መሆኑን በቅስቀሳ መልክ ተጠቅሞበታል። ምኞቱ ሌላ ተቃራኒውን ድርጊት አስከተለ እንጂ ያውም ...ያለምንም ደም ኢትዮጵያ ትቅደም... በሚል ምኞት የታጀበ ምኞት ነበር።

ዶ/ር ዓቢይና የለውጡ ቡድንም የመደመርን በኢትዮጵያዊነት ማዕቀፍ ዙሪያ የማሳባሰብ ዘመቻ በስፋት እየሰራበት ይገኛል። ላለፉት 27 ዓመታት ደቃቅ ክልሎች እንደ ሀገር ተፈጥረዋል። የየክልል ንጉሶችም በብዛት ዘወድ ጭነዋል። ኢትዮጵያዊነትን ረስተዋል። ታሪክንም በመቶ ዓመት ገድበዋል። ባጭሩ ኢትዮጵያዊነት እንዲከሰም ተዘምቶበታል። ይህን ፀረ ኢትዮጵያዊነት መንግሥታዊ አቁዋምና አስተሳሰብ ነው፤ እነ ዶ/ር ዓቢይ እያፈረሱ ያሉት። በመደመር ፍልስፍና ግንብ ላይ ኢትዮጵያዊነትን እየገነቡ

ያሉት። እሰየው ነው። ግን እንደ መንግሥት ርዕዮተዓለማዊ መርሃቸው ምንድነው?
የብዙ አገር መሪዎች በምርጫ ዘመቻ ወቅት የሚያደርጉት የምረጡኝ ቅስቀሳ መሪ ቃል
አላቸው። ለምሳሌ ከቅርቦቹ የአሜሪካ ፕሬዚዳንቶች የምርጫ ቅስቀሳ ብንነሳ ባራክ
አባማ ...yes, we can... ወይም ዶናልድ ትራም... America first!... በማለት
የመራጮቻቸውን ቀልብ መሳብም መመረጥም ችለዋል። ይህ ግን የአሜሪካ መንግሥት
እንደ መንግሥት የሚመራበት አይደሉም። አይደለም። ከምርጫ በሁዋላ ፋይሉ የተዘጋ
ሰነድ ሆኖ ነው የሚቀረው።

በተወሰነ ወቅት ለተወሰነ ዓላማ አንድን ሕዝብ በአንድ ማዕከላዊ ማሰባሰቢያ መሪ
ደወል በዙሪያ ማሰለፍ ይቻላል። በመርህ ደረጃ ግን አሁንም ኢሕአዴግ አይደሉም።
ስለ መቀየሩ እርግጠኛ ሆነን መናገር አንችልም። እንዲያውም በሰሞኑ ዜና የአንድ ሬድዮ
ጋዜጠኛ...የቀድሞ መንግሥት ፈላጭ ቆራጭ የነበሩት ባለሥልጣን አቶ በረከት
ስምአን.... በማለት ዜና ሲያስተላልፍ ጆሮዬ ዜናውን አስተናግዷል። የቀድሞው
መንግሥት...? ለመሆኑ የትኛው አዲስ መንግሥት ነው ሀገሪቱን እየመራ ያለው? በዚህ
ብቻም ሳንወሰን ይህን ጽሁፍ እያዘጋጀሁ እያለሁ ለዚህ ለታየው የነጻነት ብልጭታ
የሕይወት መስዋዕትነት እየከፈለ የሚገኝና የዕድሜ ልክ ፍርደኛ የነበረ አንድ የማከብረው
ሰው ለአንድ የቴሌቪዥን ጣቢያ በሰጠው ቃለ መጠይቅ ኢሕአዴግ የት አለ አሁን?
ብሎ ሲገልፅ ጆሮዬን ማመን አቃተኝ። ኢሕአዴግ የለም ካልን አዲሱ መንግሥት ...
ቲም ለማ... የሚባለው መሆኑ ነው። የቲም ለማ ሀገራዊ አይደሉም ምንድነው?
መደመር? ኢትዮጵያዊነት ሱስ መሆኑ? በጄ ከዚያስ ሲቀጥል..... ሁሉንም መሥሪያ
ቤቶች በአንድ ብሔር ተወላጆች ለማስያዝ መሯሯጥ? ይህ አሉባልታ ሳይሆን በአዲስ
አበባ በሰሞኑ የባንክና መሰል መሥሪያ ቤቶች ድልድልና ሹመት አሰጣጥ አግጦ
የሚታይ እውነታ ስለመሆኑ አዲስ አበባዎች የዓይን ምስክሮች ናቸው። ከየአቅጣጫው
ወደ አዲስ አበባ ለሚጎርፉ ወዘ ልወጥ ሰዎች የአዲስ አበባ ኗሪነት መታወቂያ አየሰጡ
ማስፈርም የአደባባይ ምሥጢር እየሆነ ነው። ይህን ምስጢር ያዋጣቸው ወ/ሮ ሰናይት
ታደገ ከሥራ ገበታዋ እንድትባረር (በሁዋላ ተመልሳለች ቢባልም) የማድረግ
አንድምታስ ምን የሚሉት እርምጃ ነው? አላግባብ የሚፈጸምን ብልሹ መንግሥታዊ
አሰራር ለሚያጋልጥ የመንግስት ሰራተኛ ሽልማት ይገባዋል እንጂ ከስራው ሊፈናቀል
ከቶውኑ አይታሰብም። ዘረኝነት ደዌ ነው፤ ዘረኝነት ነቀርሳ ነው ካልን እንጸየፈው፤
እንራቀው እንጂ፤ የትናንቱን የዘረኝነት አሰራር አንድገመው። ለመተቸት ተቸቶለ
እንዳይባል፤ በእንቁላሉ ሃይ ያልተባለ (ያልተቀጣ) ሌባ ነገ ዝሆን ወይም በሬ ሰርቆ
አጎንብሶ ሲሄድ ላለመያዙ ማስተማመኛ አይኖርም። የተጀመረው ለወጥ ስር እንዲሰድ
እንሻለን። ዴሞክራሲያዊ ሥርዓት በሀገራችን ምድር እንዲያብብ እንፈልጋለን። እናም

የትናንቱን ችግር ላለመድገም ካሁኑ ለዉጥ አራማጆችን እየሄስን በተመሳሳይም ድጋፋችንን ልንሰጣቸው ይገባል። ከሁሉም በላይ የተጀመረው ለዉጥ ስር እንዲሰድና እንዲሰምር ከተፈለገ፤ መንግሥትም፤ ሕዝቡም አካፋውን አካፋ፤ ደማውን ደማ ብሎ ደፍሮ መናገር መቻል ይኖርበታል። ለዉጡ እንዳይደናቀፍ በሚል ሥጋት ብቻ ነገሮች እየተዳፈኑ ከታለፉ፤ ዘግይተው ለሚፈነዱ የተቀበሩ ቦንቦች መፍትሔያቸውም የዘገየ ይሆናልና ጥንቃቄ የሚያሻው አካሄድን መምረጥ ግድ ይላል።

ሕወሓት/ኢሕአዴግ የለም ወይም ሞቷል ማለት የምንችለውም ላለፉት ሃያሰባት ዓመታት ከተለከፍንበት የዘር በሽታ ሙሉ ለሙሉ መፈወስ ስንችል ነው። የበሽታው ሰንኮፍ ሲነቀል ነው። የሀገር ሌቦች በብሔር ጫካ መደበቃቸው ሲቀርና በፍትሕ አደባባይ ቀርበው በሕግ ፊት እንደ ማንኛውም ዜጋ መጠየቅ ሲችሉ ነው። አብዮታዊ ዴሞክራሲ ርዕዮተ ዓለማዊ መመሪያው ተገንዞ ሲቀበር ነው። ነፍሱ ከሥጋው ተለይታ ለአንዴና ለመጨረሻ ጊዜ ወሪደ መቃብር መውረዷን ስናረጋግጥ ነው። ከላይ ከአናት የጀመረው የለዉጥ እንቅስቃሴ እስከ ታች ወርዶ መዋቅሩን መዘርጋት ሲችል ነው። ዶ/ር ደብረፅዮን እንደ ቲም ለማ ቡድን ሲያስብ ነው። ጭቃና ምስለኔው ሹም በለዉጡ የፈለገ ዮርዳኖስ ውኃ ከልቡ ሲጠመቅ ነው። አያድርገውና የሰይጣን ጀሮም ይደፈንና የቲም ለማ ቡድን የሚባለው አዳልጦት፤ ወይንም ዳዊድ ኢብሳ እንቅፋት ሆኖበት ቢወድቅ፤ ወይንም የመቀሌዎቹ ሽማግሌዎች እርግማን ቢደርስ፤ ምንድነው የሀገሪቱ የወደፊት ዕጣ ፈንታ? ዳዊድ ኢብሳ? ወይስ እንደገና ሞንጀሪኖ...? የቀድሞው የሶቪዬት ሕብረት ፕሪዚደንትና ዓለምን በመቀየር ታሪካዊ አሻራቸውን ያስቀመጡት ሚካኤል ጎርባቾቭ በአንድ ወቅት የጀርመን አገር ጉብኝታቸው አንድ ጋዜጠኛ ...ሶሻሊዝም ሞቷል ወይስ አለ...? ብሎ ለጠየቃቸው ጥያቄ ...ሞቷልም፤ አለም አልልህም፤ በእርግጠኝነት የምነግርህ ግን በጸና መታመሙን ነው... ብለው እንደመለሱለት በእርግጥም ኢሕአዴግ ታሟል። ርዕዮተዓለሙም ቆስሏል። ግን ማነው ቀጣዩ ባለ ወር ተረኛ ባለ ፅዋ? ፅዋውን ተረካቢ? ይታወቃል? ኢሕአዴግ በእርግጥም ሙሉ በሙሉ ሞቷል ባይባልም ስለመታመሙ አስረጅ አያስፈልግም። ስላለመሞቱ ግን በየቦታው የሚታዩ ርችቶች አሉ። በየቀኑ የሚያዘው ቁጥር ስፍር የሌለው ገንዘብና በየአቅጣጫው ሲዘዋወር የሚያዘው የጦር መሳሪያ ነገ የእርስ በርስ ጦርነት ለማካሄጃ ስላለመሆኑ ማስተማመኛ የለም። እንዲያውም አሁን ባለው ሁኔታ ከቀጠለ (ማለትም ሰላምና መረጋጋት ካልተገኘ) በብዙ አካባቢዎች የምርጫ ጣቢያዎችም መክፈት እንደማይቻል ነቢይ መሆን አያስፈልግም።

ዶ/ር ዓቢይ የመደመርን አስተሳሰብ ለምርጫ ቅስቀሳ ዓይነት ዘመቻ ለመጠቀም ሳይሆን በየብሔሩ የአገር ካርታ ስርቶ አካኪ ዘራፍ ለሚለው ብሔርተኛ ቡድን ያለን አንድ አገር ነው፤ ከመደመር ውጭ ሌላ አማራጭ አይኖረንም በማለት የማረጋገጫ ኢትዮጵያዊነት ንግግሮችን ከበቂ በላይ የገለጹበትና የተጠቀሙበት አካሄድ ይመስላል። ይህ መሆኑንም ከአካሄዳቸው እንገነዘባለን። በዚህ አስተሳሰባቸውም በብዙ ኢትዮጵያውያን ዘንድ ክብርና ሞገስ አግኝተውበታል። ነጠላ ዜማም ወጥቶላቸዋል። ወደ ወለጋ ነው እንጅ፤ ብቅ ማለት ያልቻሉት ወደ ባሕርዳርና ጎንደር ጎራ ሲሉም ቄጠማ ተጎዝጉዞላቸዋል። እቅፍ አበባም ተበርክቶላቸዋል። ... ኢትዮጵያዊነትን ማዕከል ያደረገው.. የመደመር አስተሳሰባቸው ቅቡልነትን አግኝቶላቸዋል። ግን በሁሉም ክልሎች አይደለም። በእራሳቸው አንደበት እንደተነገረው አንደኛው ክልል እሳቸውን ለመግደል የእሳቸውን ወዳለበት አካባቢ የመምጣት ጉብኝት ይጠባበቃል። ሌላኛው ክልል ደግሞ በወንጀል ተጠርጥረው የእስር ማዘዣ ወጥቶባቸው ተፈላጊ ወንጀለኞችን ደብቆ የሸፍትነት ተግባር ይፈጽማል። ለማዕከላዊ መንግሥት አልታዘዝም ማለት፤ እኔ ነኝ እንጅ መንግሥት አንተ አይደለህም፤ አንተን አላውቅህም እንደ ማለትም ይመስላል። ... በእኛ ጊዜ መንግሥታችን ጠንካራ ስለነበር ..አሸባሪ.. መስሎ የታየንን የመን አገር ድረስ ርቀን ሂደን ማስመጣት እየቻልን በነፍስ በላነቱ የሚታወቀውን ጌታቸው አሰፋን እንኩዋ ከመቀሌ አዲስ አበባ ማስመጣት ያልቻለ መንግሥት ነው ያለን... በማለት የለውጥ አራማጁን መንግሥት ሲያፈቁበት ይደመጣሉ። ምክንያቱም ለእነሱ መንግሥት ማለት የሃያ ሰባት ዓመቱ ጥፍር ነቃዩ ወይንም ሴት ልጅ በወንድ ልጅ ላይ ሽንት አሸኝ ዓይነት መንግሥት ነበራ የለመዱት! በታሪካችን እንዲህ ዓይነት መንግሥት ላይኖረን የዚያን ዓይነቱ ቆሻሻ የታሪክ ምዕራፋችን እስከ ወዲያኛው መዘጋቱ ገና አልገባቸውም። በእርግጥ ዶ/ር ዓቢይም ገና መንግሥታቸው ስላልተረጋጋና በሁለት እግሩም ስላልቆመ፤ እራሳቸውንም ወልዶ አሳድጎ ለዚህ ያበቃቸው መንግሥት ስለሆነ፤ ከዚህ በላይ ተራምደው የመንግሥትነት ሥልጣናቸውንም መቶ በመቶ ለመጠቀም የተቸገሩ መስሎ ይታይባቸዋል። በእርግጥ ጊዜ የሚፈታቸው ሀገራዊ ችግሮች መኖራቸውንም ልንረዳላቸው ይገባል። በእርግጥ ቸኩለው አላስፈላጊ እርምጃ እንዲወስዱ ለመገፋፋትም እንዳልሆነ ሊታወቅ ይገባል። ከዚህ ጋር ተያይዞ ግን ቢያንስ መጀመሪያ ቃል እንደገቡት ... መንግሥት ሁሉንም ነገር ለሕዝብ ግልፅ ያደርጋል... እንደተባለው ከሰኔ አስራ ስድስቱ በእሳቸው ላይ የግድያ ሙክራ ያደረጉትን ጨምሮ እስካሁን ለሕዝብ ይፋ አለማድረግ የቃልን ወደ ተግባርነት አለመቀየር ስንመለከት ኪሎ ባይቀንስም የቃልና የተግባርን ሆድና ጀርባነት ስለሚፈታተንባቸው ሊያስቡበት ይገባል።

ይህም ለወጡን እየተፈታተነ ያለው አንዱ ችግር ነው። በእርግጥ እርሳቸው ... ኢትዮጵያ ውስጥ ወንጀል ሰርቶ ያልታሰረ የለም፤ ልዩነቱ እራሱን ያሰረና በመንግሥት እስር ቤት ሆኖ ቤተሰብ እየጠየቀው፤ ቲቪ እያየ መፅሐፍ እያነበበ መገኘት መቻሉ ነው ... በማለት አሽሞንሙነውና እንዲያውም ሸውደው አልፈዋል ማለቱም የሚቀል ይመስለኛል። ይህን ሲሉም ሁሉም ፈገግታውን ችሯቸዋል። ጭብጨባውንም አልነፈጋቸው። እውነታው ግን የፌዴራል መንግሥት በሁሉም ክልሎች ትዕዛዝ የመስጠትም ሆነ የማስፈጸም ሥልጣንን ገና በእጁ አለመጨበጡን ያመለክታል። ልክ በአንድ ወቅት 250 የሚሆኑ ታጣቂ ወታደሮች ወደ ቤተ መንግሥት ባመሩበት ወቅት እስፖርት አሰርተው ከላኩዋቸው በሁዋላ በምክር ቤቱ ስብሰባ ላይ መልሰው ...እርር ድብን እያልኩም ቢሆን ሸኘዋሁዋቸው ... እንዳሉት ዓይነት ምፀታዊ አነጋገር መሆኑ ነው። ይህ እንደ ቀላል የሚታይ ችግር ሳይሆን በአንድ አገር ውስጥ ጀርባውን የሰጠ፤ ለማዕከላዊ መንግሥት የማይታዘዝ ያመፀ ቡድን አለ። በወንጀል ተጠርጣሪ ግለሰቦች በዓለም አቀፍ የ...ኢንተርፖል... ሕግ እንኩዋ እንዳይፈለጉ የመሸጉት እዚያ አገር ውስጥ ነው። ኢትዮጵያ ማለት አዲስ አበባ ብቻ አይደለችም። ከሁሉም በላይ የፌዴራል መንግሥቱ የኢትዮጵያ መንግሥት መሆኑ መረጋገጥ መቻል አለበት። ያንድም ነው ስለምርጫ መነጋገርም የሚያስፈልገው። ምርጫ ብቻውን ግን ግጭቶችን አይፈታም። ሰላምም አያሰፍንም። እራሳቸውን እንደ መንግሥት የቆጠሩ የከተማ ሽፍታ አክቲቪስቶች እንደ ፈለጉ ትዕዛዝ በመስጠት እንዲህ... ማድረግ እንችላለን... እያሉ በየአደባባዩ እየፎከሩ ባሉበት ሁኔታ፤ ምን ዓይነት ሰላማዊና ፍትሐዊ ምርጫ ሊካሄድ እንደታሰበም ግልፅ አይደለም።

ሌላውና ዋናው ተግዳሮት ባሁኗ ኢትዮጵያ የፖለቲካው ባሕርይ ተሳክሮ ወይም እጅና እግሩን አጥቶ መገኘቱ ነው። በተለይም የማንነትና የዜግነት አደረጃጀት የፖለቲካ አካሄድ ፖለቲካውን አጠቃቀሙ። እንዲያውም ምስቅልቅሉንም አውጥቶታል ማለቱ ሳይቀል አይቀርም።። ኢትዮጵያን የማዳን፤ የዲሞክራሲ ሥርዓት መስፈኛው የመንግሥተ ሰማይ መግቢያው በር ትክክለኛው አካሄድና አደረጃጀት የትኛው መንገድ እንደሆነ የሚያረጋግጥ መሲህ አልተገኘም። ሁሉም መንገድ የጨረባ ተስካር ሆኗል። የማንነትና የዜግነት ፖለቲካዊ አደረጃጀት ችግሮችን ሳንፈታ፤ በፌዴራሊዝም አወቃቀር ሥርዓተ መንግሥት ይዘት፤ በሕገ መንግሥት መሻሻል ጥያቄ ዙሪያ ለወጣች ሳይደረጉ ወይም አንድ ስምምነት ላይ ሳይደረስ ምርጫው ይራዘም፤ በታሰበለት የጊዜ ሰሌዳ ይካሄድ በሚለው ሀሳብ ጊዜ መግደል መሠረታዊ ችግሩን ደብቆ ላይ ላዩን መጋለብ ያስመስላል። የሚፈለገው ኢሕአዴግ ወቅት ጠብቆ ማርጫ አካሄድ መባሉ ነው? ወይንስ በምርጫው ከእስካሁኑ በተለየ ለውጥ ማስገኘቱ ነው ችግራችንን በዘላቂነት መፍትሔ የሚያስገኘው?

በለውጡ ዙሪያ እንደ መሠረታዊ ችግርም ባይሆን ሌላው እንደ ቀላል የማይታየው ችግር ከሙገሳና መወደስ ከማቅረብ ባሻገር ለውጥ አራማጆችን መንቀፍ ወይም በእነሱ ላይ አግባብ ያለው ሂስም ማቅረብ እንደ ለውጥ አደናቃፊ የመታየት አዝማሚያ እያደገና እየጎለበተ መምጣቱ ነው። ይህ በቀላሉ መታየት የሌለበት አደገኛ አካሄድ ነው። አንዱም አምባገነኖችን የሚወልደው እነሱን ሰው አይደሉም ብሎ ሥዕል መሳል ነው። የግብፆችን ሳይሆን የእራሳችንን ፈርኦኖች እራሳችን እንዳንፈጥራቸው ፍቅርም በድርበቡ ቢሆን ይመረጣል። በተለይም የኪነ ጥበብ ባለሙያዎችና የሚዲያ ሰዎች ከባሕላዊ የአዝማሚነት ተጨዋቾች ተለይተው መገኘት መቻል ይኖርባቸዋል። በተለምዶ አዝማሚነት (አመስጋኝ) ሰዎችን እያወደሱ፤ የማይገባቸውን ክብርም እየሰጡ የዕለት ጉርስን ለማግኘት መሯሯጥን ያጣቃልላል። ልክ ባንድ ወቅት ባንድ አጋጣሚ፤

ከወለዱም አይቀር ከተንበረከኩ፤

መሪ እንደ መንግሥቱ ወንድ እንደ መላኩ።

ተብሎ እንደተሸለለው፤ በተከታዩም መንግሥት ደግሞ ለባለ ራዕዩ መሪም ...የዓይኑ ቅንድብ ማማሩ...

ተብሎ እንደ ተዘፈነላቸው ማለት ነው። በእንደዚህ ዓይነቶቹ ሆድ አደር አዝማሪዎች አስተሳሰብ የህብረተሰቡ ህሊና መበረዝ አይኖርበትም። ፕሮፓጋንዳ ሲደጋገም እውነት የመመስል ባሕርይ አለውና። ጌል ከርቲማንቺ የተባለ ጸሐፊ ... ፕሮፓጋንዳ እንደ ሄሮይን አደገኛ ነው። ሰዎች ሳያጤኑት ሙሉ የማሰብ አቅማቸውን ያሟሟል...። እንዳለው እንዳይሆን በእጅጉ ጥንቃቄ ያሻዋል። አሁን በሀገራችን እየታየ ላለው ለውጥም እንዲህ ዓይነት አዝማሪዎች ብቅ ብቅ ማለታቸው አልቀረም። በርካታ ነጠላ ዜማዎችንም አውጥተዋል። በአራት ሰዎች ብቻ ለውጥ አልመጣም። ግን እውነት እንነጋገር ከተባለ የለውጡ ባለቤት ማነው? አንድ ጸሐፊ

.... ቀን ይወስዳል አንጂ፤ ሞቆ እስከሚጋጋል፤

የተበደለ ሕዝብ የትም (ምንጊዜም) ድል ያደርጋል....

እንዳለው የድሉና የለውጡ ባለቤት ማንም ሳይሆን ሕዝብ ነው። በሕዝብ መካከል እራሳቸውን እንደ ሻማ ያቀለጡ የሕዝብ ልጆች ግን አሉ። የነፃነት ቀንዲሎቹ እነሱ ናቸው። ሥማቸው ሳይዘረዘር ሕዝቡ የቁርጥ ቀን ልጆቹን ያወቃቸዋል። ሕዝብ ባሕር ነው። ባሕሩን እንደ ሙሴ ቀዘፈው በሕይወታቸው ቤዛነት ዋኝተው አሻግረውታል። በሕይወት የሌሉም፤ ለምሳሌ በሥርዓቱ ተንግፍግፎ እራሱን በእሳት አቃጥሎ የሞተው

መምህር የእኔ ሰው ገብሬ (ቢቢሲ ሳይቀር በወቅቱ ዜና ያቀረበበት) ዓይነቶቹም ግንባር ቀደም የለውጡ ባለቤቶች መሆናቸው ሊካድ አይገባም። ግን አንድ ፀሐፊ ...ማመፅ ከፈለግህ በሥርዓቱ ውስጥ ሆነህ አምፅ። ምክንያቱም በሥርዓቱ ውስጥ ሆኖ ማመፅ ከሥርዓቱ ውጭ ሆኖ ከማመፅ ይበልጥ ኃይል አለውና... እንዳለው የቲም ለማ ቡድን ከውስጥ ሆኖ ውጭ ሆኖ ያመጸውን ኃይል በመቀላቀሉ የሕዝብ ድል ሊገኝ ችሏል። የውስጥ ኃይሉ ደግሞ ይህን እርምጃ ለመውሰድ የተገደደበት ጥበብ መንግሥታቸው በነበረበት መንገድ ጉዞውን ከቀጠለ ተያይዘው መጥፋታቸውን በሚገባ መገንዘብ በመቻላቸው ነው። ሌላ ታሪክ ሳንበርዝና ሳንደልዝ የድሉ ባለቤት ግን የኢትዮጵያ ሕዝብ ነው። ቁምነገሩ ግን የድሉ ባለቤት ማን መሆኑን ማረጋገጡ ላይ አይደለም። እሱ ላይ ጊዜ ማጥፋትም አያሻም። ይህን ወደፊትም ታሪክ ጸሐፊዎች በታሪክ ዓምዶች ላይ ማስፈራቸው አይቀሬ ነውና ለእነሱ እንተወላቸው። ቁምነገሩ የተገኘው ድል (ለውጥ) በተፈለገው መንገድ ተጉዞ በሀገራችን ነፃነትና የዴሞክራሲ ሥርዓት መስፈን መቻል ነው። ይህ ተግባር ደግሞ በለውጥ አራማጁ ትከሻ ላይ ብቻ የወደቀ አደራ ብቻ አይደለም። የሁሉም ዜጎች ሀገራዊ ግዴታ መሆኑ ግንዛቤ ሊያገኝ ግድ ይላል።

እንደ ማጠቃለያም፤ ፖለቲከኞቻችን ብቻ ሳይሆኑ የሀገሪቱ ዜጎች በአጠቃላይ የአስተሳሰብ ለውጥ ልናድርግና ከእራሳችን ጋርም እርቅ እንድናደርግ ይጠበቅብናል። ያለፉ ሥርዓቶችንና መንግሥታትን የመራገምና በእሬሳ ላይ የመፎክር፤ የዛሬን የማወደስ፤ (የቀን ሰው የመሆን ምልክት) ጎታች ከሆነ ፖለቲካዊ አስተሳሰብ በመላቀቅ ለነገው ትውልድ ጭምር የሚበጅ አሸጋግሮ የሚያሳይ የሩቅ እይታ ማነጣጠሪያ መነፅር ልንጠቀም ግድ ይለናል። በተለይ የመገናኛ አውታሮች (ፕሬስ በአጠቃላይ) የቁም በቀል አስተሳሰብን፤ ዘረኝነትን በመዋጋት ዛሬን ብቻ ከማወደስ የትንሽ ኪሎ ሜትር ርቀት በመጉዋዝ ነገን አሸጋግሮ የማየት አስተሳሰብ በሕዝባችን አእምሮ ለማስረፅ ቀን ከሌት ተግተው ሊሰሩ ይገባቸዋል። ከይደልዎና ከአሸርጋጅነት የወረብ ሸብሸቦ ማሳያ ማህሌት ዝማሬያቸውን አቁመው እንዲሁም ካለፈ እርግማን ፖለቲካ (የወደቀ ግንድ ምሳር የማብዛት) ቅስቀሳ ላይ አብዛኛውን ጊዜያቸውን ማጥፋት አላስፈላጊ መሆኑንም ሊያጤኑት ግድ ይላቸዋል። በባሕላችንም ዘወትር በእሬሳ ላይ የሚፎክር ጀግና ተብሎ ተወድሶ አያውቅምና። ይች አገር የእኔ፤ የሁላችንም ናት፤ የሚል እምነት በሕዝባችን አዕምሮ መስረፅ ሲችል ነው፤ ችግሮቻችን ሁሉ በጋራ ሊወገዱ የሚችሉት።

ከሁሉም በላይ ለጋራ የሆኑ እውነቶች አለመገዛትና በእራስ ሜዳ ብቻ እየሮጡ ሌላኛውን ለማሸነፍ የፖለቲካ እሸቅድድም ማድረግ ሁልጊዜም አድሮ ጥጃነት ነው። አንድ ከተማ ባለቤትነቷ የከተማይቱ ኗሪዎች መሆኗ እየታወቀ፤ የእኔ ነች እንጅ ያንተ

አይደለችም በሚል እሰጥ አገባ ፉክቻ ጀምሮ አይቀሬ እስከሚመስለው ጦር ሰበቃ ድረስ በሶሻል ሚዲያና በየመገናኛ አወታደሮች እንካስላንትያ ሲገጥሙ መዋሉ የምሁርነት መለኪያ ሳይሆን በፊደል ገበታ አቡጊዳና መልዕክተ ዮሐንስ ገበታ ላይ ተገትሮ መቅረት ነው። የብሽሽቅ ፖለቲካ እንኩዋንስ አገር ሊያድን ወንዝ አያሻግርም። ከጎረቤት ኗሪ ጋርም በጎሪጥ ከመተያየት አልፎ እሳት እንኩዋ አያጫጭርም። አክቲቪስቶችም ሆኑ አጉራ ዘለል ፖለቲከኞቻችን በሆነ ባልሆነው አርስት ሶሻል ሚዲያውን ሲያተራምሱትና ሕዝባችንንም ግራ ሲያጋቡት ከሚኖሩ መንግሥት የማድፈጥ አቁዋሙን ሰብሮ በመወጣት በሀገራዊ ጉዳዮች ትክክለኛውን አቅጣጫ ማሳየት መቻል ይኖርበታል። ለምሳሌ በአዲስ አበባ ጉዳይና በሰንደቅ ዓላማ ጥያቄ ዙሪያ መንግሥት ለምን ዝምታን መረጠ?

የመንግሥት አቁዋም ከየትኛው ወገን ነው? መቼም በአንድ አገር የፌዴራል ክልል መንግስታት የየራሳቸው መለያ ሰንደቅ ዓላማ ኖሯቸው የሀገሪቱ መለያ ዓርማ ግን አንድ ሰንደቅ ዓላማ ብቻ ነው መኖር የሚገባው። እስከ መቼ ነው የነገ ሕልመኛ ... መንግሥታት... ሰንደቅ ዓላማ እየተያዘ በየአደባባዩ የሚፎከረው? የአዲስ አበባ ጉዳይም እንደዚያው ነው። አዲስ አበባ የአዲስ አበባ ከተማ ኗሪዎችና የኢትዮጵያ ዋና ከተማ ወይንስ የነገዋ አሮሚያ ፊንፊኔ የሚል ስያሜ አግኝታ ለዋና ከተማነት እየታጩች ያለች?

አክቲቪስቶቻችን ግራ ያጋባሉ፤

ጫካው ቀርቶባቸው ዋና ከተማ ላይ ትግል ይገጥማሉ፤

ፊንፊኔ የእኛ ናት፤

በረራ የእኛ ናት፤

እየተባባሉ የሸገር ሰዎችን ግራ ያጋባሉ፤

የኗሪውን መብት በቁም ይገፋሉ።

እነ ሥም አይጠሬስ ታወቁዋል ዓላማቸው፤

እኛን የናፈቀን የመንግሥት አቁዋም ነው።

እንዲህ ዓይነት አወዛጋቢ ጉዳዮችን መንግሥት ማድፈጡን አቁሞና ሰምቶ እንዳልሰማ የዝሆን ጆሮ ይስጠኝ ብሎ ከማለፍ መፍትሔ እንዲሰጥ (ካስፈለገም ሕዝቡ ወሳኔ) በማሰጠት እልባት ሊያስገኝለት ይገባል። ኢትዮጵያ እንደ ሀገር ለኢትዮጵያውያን ...ሱስ.. ናት ከተባለ፤ አዲስ አበባም እንደ ከተማ ለሸገር ልጆች ሰሳቸው ናት። አራት

ነጥብ። ሌላ ሂሳባዊ የፖለቲካ ሎጅክና የምርምር ሳይንስ አያስፈልገውም። ከንቲቫውም ሸገሮች የመረጡት ከንቲቫቸው ይሆናል እንጂ፤ በብሔር ዘር ቆጥሮ ከጋይንት፤ ወይም ከደንቢዶሎ፤ ወይም ከኮሚሴ፤ ወይም ከሰመሃር፤ ወይም ከደብረብርሃን የመጣ አያስተዳድራቸውም። ዓይናችሁን ጨፍኑ እና በጠራራ ፀሐይ እናሞኛችሁ ዓይነት የፖለቲካ አስተሳሰብና አካሄድ ክእንግዲህ በኢትዮጵያ ምድር ላይሰራ ለአንዴና ለመጨረሻ ጊዜ ስንብት ማድረግ ይኖርበታል። አንዱን በበር አባሮ ሌላኛውን በመስኮት ማስገባት የአደባባዩን የኢትዮጵያዊነት ስብከት ያረክሰዋል። ኢትዮጵያዊነትን አዘውትሮ ከሚሰብክ የፖለቲካ ኃይልም አይጠበቅም። ኢትዮጵያ ሱስ ናት እያሉ በየአደባባዩ የሚነግሩን መሪዎቻችን ለምን አዲስ አበባ ጥያቄ ላይ አንደበታቸው ተዘጋ? ለምን የማጣፊያው ቃል አጠራቸው? ለምን በእጅ አዙር (በወኪል አክቲቪስቶች) መልክት ይተላልፍልናል? የተገኘውን ለውጥ እንደ ዓይን ብሌናችን እየተንከባከብን ያሉንን የቅሬታ ጥያቄዎች ደግሞ እንደ ዜጋ የመጠየቅ መብታችን መሆኑን ለአንዳፍታም መዘንጋት የለብንም። ለለውጡ የጥንካሬ ምንጭ የሚሆነው ነጋ ጠባ መወድስ ማቅረብ ብቻ ሳይሆን ይልቁንም የሚታዩ ሕጻናትንም በወቅቱ እንዲስተካከሉ ለማድረግ መሄስ ተገቢና አስፈላጊ መሆኑንም ተገንዝቦ በተግባርም ልንተረጉመው ስንችል መሆኑ ግንዛቤ ሊያገኝ ይገባል።

በመሆኑም ሁሉም ዜጋ የእኔ ነው የሚል እምነት የሚያደርግበት ሕገ መንግሥት መቅረፅና በዚህ ሕግም ሁሉም እንዲዳኝበትና እንዲጠየቅበትም፤ እንዲያከበረውም የሚያደርግ ሥርዓት ለመዘርጋት በሚደረገው የለውጥ ጉዞ ሃዲድ ለመጥዋዝ መንደራችንን ሳይሆን ከፍ ብለን ኢትዮጵያን አሸጋግረን እንመልከት። ከሁሉም በላይ ጠቅላይ ሚኒስትራችን ዶ/ር ዓቢይ አህመድ ወደ ሥልጣን ከመጡበት ጊዜ ጀምሮ በተደጋጋሚ በሚያደርጉዋቸው ንግግሮች ...ኢትዮጵያ አትፍርስም፤ እንደ ጭቃ ዝምብላ ተጠፍጥፋ የተሰራችም ሸክላ አይደለችም በማለት አበክረው ሲናገሩ ተደምጠዋል። ይህን የሚሉትም እንዲሁ ያለምክንያት አለመሆኑን መረዳት ብዙም ሳይንሳዊ ምርምር የሚያስፈልገው አይደለም። እንደ ሀገር መሪ የሚታያቸው ሥጋት አላቸው ማለት ነው። ከሀገር መኖር ባሻገር ሌላው አጃንዳ ሁሉ ኢትዮጵያውያን ቅድሚያ ሊሰጡት የሚገባ ተግባር ባለመሆኑ ከሕፃን እስከ አረጋዊ፤ ከልሂቅ እስከ ደቂቅ በአብሮነት ኢትዮጵያ እንደ ሀገር እንድትቀጥል ከሚያደርግ ሀገራዊ ራዕይና ሕልም ውጭ የምናስቀድመው እንደሌለ የችግሮቻችንን ቀዳዳዎች ሁሉ መድፈን መቻል ይኖርብናል። ሸክላ ሲሰበር ገል ነው፤ ሹም ሲሻር ሕዝብ ነው የሚለው አባባል በሀገራችን በተግባር ተተርጉሞ እንድናየው የዘመኑ ገዥዎቻችን ሲሻሩ ሕዝብ እንጂ ሌባ

ከመባል ድነው ልጆቻቸውም፤ ቤተሰባቸውም፤ ሀገርም እንትኮራባቸው የሚያደርግ
ጎሊና ይስጣቸው።